

ההסתדרות היא כמו דינוזאר... אם נחבר יחד את הגיל

של כל חברי הוועד הפועל. אנחנו נגיע לתקופת הברונזה...

ד"ר "הושעה" כמה ימים לפניכן מתפקדו עלידי הוועדה המרכזת של ההסתדרות. "קצוץ" נשפט, ונודון למאפריעיהנאי בקשר עם השי תלמות עובדיהים על סירות קצא"א ועד יהושע לוי מזכיר ועד פועלי התפעול, נאמר בעיתון שהוא "אורי אמין", אחרי התקרית שבה "סגר את הנמל". מה יש דהם לומר על מאורעות וטענות אלה? להן קטעים מן התעתיק של רביהשיח:

מיוזמתו של המשורר יבן, ובהנחייתו של אורי אבנרי, נתקיים רפני שביעיים בתל אביב רבישיח, שמשך אליו קהל ער וקשוב כמוחה. ברבישיח זה השתתפו שרועה אנשים שעמדו במרכזם של כמה מן המאורעות הפועלים ביותר בחודשים האחרונים בשמחה וסמיהעבודה: משה לוי, מזכיר הימאים הירוגיים; פעדיה דרעי, מראשי ציבור פועליהתפעול בנמל אשרוד; ושלמה ("קצוץ") בנקר, מעובדי מחלקת הים של קו צינור הנפט אירת—אשקדן (קצא"א).

מליהם

האידיאמינים?

חיובות להיות מיפלגות — זה לא ייצוג הולם לפועל. ייצוג של פועל חייב לצאת מקרב הפועלים עצמם!

ש עוד דבר: רוב העסקים של ההסתדרות באים, כפי שאבנרי אמר בדבריהקדמה שלו, ממעמד מסויים. מעסקונה מסויימת. הם שייכים להירארכיה המיפלגתית בצורה זו או אחרת. לפי זה נקבעות הדרגות שלהם. כל מזכירי ההסתדרות הקודמים הפכו שרים, או ראשיממשלה, כמו בן-גוריון המנוח, או כמו גולדה מאיר. בקר, שמעולם לא היה כישרון, איש אפור שנשאר אפור, נכנס לכנסת אפור, ואף אחד לא יודע היום שהוא ברשימת חברי הכנסת בכלל. אף אחד לא יודע איפה הוא. בכל אופן, הוא עשה מה שהוא נצטווה לעייד המיפלגה. הוא היה מזכיר-ההסתדרות טוב מאד למיפלגה. לפועלים הוא לא עשה שום דבר. וכך זה נמשך.

הביטויים שלי כלפי ההסתדרות הם ביטויים של איש פשוט. אני אומר במילה אחת: זה בלוף! זו רמאות, ולא קשה בכלל להוכיח. ההסתדרות גם מופיעה בכל מיני פורומים בינלאומיים של איגודים מיקצועיים ודומיהם. כל אותם פורומים בינלאומיים לא יודעים עובדה אחת פשוטה, שההסתדרות היא מעבדה! את זה הם לא יודעים. הם יודעים שבהסתדרות חברים כמיליון ומאתיים או שלוש מאות אלף עובדים, ושההסתדרות מייצגת את העובדים במדינת ישראל.

יום אחד טילפנו לנו מההסתדרות והודיעו לנו שעלינו לארח מישלחת של איגודייהימאים הבריטי. אני, ברוב הוטרסבלגותי, שאלתי: באיזו רשות מומי נים איגוד הימאים הירוגיים בריטי, בלי שאנחנו אפילו נדע על כך? שלא לדבר על כך שלא היינו שותפים להזמנה — אפילו לא ידענו ממנה. רק אמרו לנו: "תכינו ארוחת צהריים". ובאו אלינו ארבעה ג'נטלמנים בריטיים נחמדים, ושאלו שאלות.

או אני הסברתי להם את המיבנה של האיגוד, את המיבנה של ההסתדרות, והסברתי שההסתדרות היא מעבדה, ושאנחנו למעשה נבחרים בבחירות דמוקרטיות. זה נכון, אבל משם והלאה אנחנו כפופים לעסקן מיפלגתי, שאף פעם לא היה ימאי, והוא "מחזיק בתיק הימאים" באיגוד המיקצועי.

ובכן, כשהסברנו להם את כל העניין, האמת היא שהם נדהמו. הם נדהמו! והיה שם אחד מהסיאייאי של ההסתדרות, זה המהחלקה המדינית, בחור שהיה צריך

שגם חסידיההסתדרות הגדולים ביותר לא יכולים להכחיש אותה: ההסתדרות היא המעביד הגדול ביותר במדינה, מיד אחרי הממשלה. בשום מדינה מערבית. בעלת שילטון דמוקרטי או בדומה לזה, איגודים מיקצועיים בשום פנים ואופן. ובשום צורה שהיא, לא הופכים מעבידים. אולי לגבי הי פקידות שעובדת אצלם במישרד, אבל לא יותר מזה.

פה, ההסתדרות מעסיקה למעלה משליש מפועלי מדינת ישראל, ויחד עם זה מתיימרת לייצג אותם!

אתן המחשה קלה: בזמנו הוזמנו אל האדון גפני, בקשר לרפורמה. בדיוק לפני התקיימה ישיבה של מה שנקרא או שלושת-הגורמים-במשק. שלוש הגורמים במשק, אלה שהיו צריכים לחרוץ את גורל שיטתהמיסוי ומשכורות העובדים בארץ וכל השאר, היו ההסתדרות, הממשלה וה מעסיקים.

האמת היא שאני לא ראיתי שום הבדל ביניהם. היחיד שהופיע בשמו האמיתי היה הממשלה. היא מעסיקה, והיא לא התכחשה לזה. כל ממשלה בעולם היא, במידה מסויימת, מעסיקה. אסכי לא בממדים של ממשלת ישראל.

ההסתדרות מעסיקה למעלה משליש מהעובדים, המעסיקי קים הופיעו בשמם: מעסיקים. שלוש הגורמים האלה, שכולם מעסיקים, מופיעים וכאלו עושים מילחמה ביניהם — לדעתי, מבויימת לגמרי — והם באים לקבוע את העתיד שלנו.

שיטת הבחירות להסתדרות היא מיפלגתית טהורה. בדיוק כמו שיטת הבחירות לכנסת. ושם אין ברירה: אדם שאפילו לא רוצה את משלי, אבל יחד עם זה, נניח, הוא לא רוצה להצביע בעד הליכוד או השמאל, או אורי אבנרי — נאלץ להצביע למיפלגת העבודה. עם כל הכבוד למיפלגות — ואני לא פוסל את זה, במישטר הדמוקרטי

לוי: ההסתדרות היא מאכיה!

אורי אבנרי: ...הייתי רוצה לשאול את שלושת החברים כשאלה ראשונה: איך אתם, בעצם, רואים את ההסתדרות? אתם כולכם נמצאים, בצורה זו או אחרת, בעימות עם ההסתדרות, אתם פורקי עול ההסתדרות. שמעתי מירוחם משל מה הוא טוען נגדכם, ובאופן שיטחי, הטענה נשמעת סבירה. הוא אומר: איננו מכריחים אף אחד להיות חבר בהסתדרות. אם אתם חבריההסתדרות, אתם חייבים לקבל את מרות ההסתדרות. אם אינכם מקבלים את מרות ההסתדרות — אין לכם מה לעשות בהסתדרות, בבקשה. תצאו, הבה נשמע את התגובה שלכם על טענה זו.

נתחיל מ-קצוץ. קצוץ, למי שאינו יודע, הוא אחד משלושהארבעה האנשים המרכזיים בציבור עובדיהים של קצא"א, וזה, אבנ, ציבוריעובדים מייחד-מינו, לאותם האהבים לראות בדברים לפי נתונים עדתיים — זהו ציבור שכמעט כולו אבנרי, ותיקי הפל"ם וחיליהם, אנשי הקומנדו הימי, קצוץ הוא אחד מאלה שהיו על הסירות. ברבע זה הוא פושע פלילי, הוא הורשע אתמול כדן בעבירה פלילית, וקיבל מאסר-על-נא, וייתכן שיוגש עירעור כדי להחמיר את העונש.

קצוץ: חבל שלא נאמר לנו בפי משל מה שנאמר לך, או היינו אולי מגיבים על כך. אבל המצב, כמו שהוא היום בארץ, הוא שאין אפשרות כזאת. אומנם, גם אני שמעתי הכרזות בכל מיני מקומות, שמשל אמר שמי שלא רוצה להיות חבריההסתדרות — לא חייב להיות, אבל האמת לאמיתה היא, שבכל מקומותהעבודה שחתמו הסכמי מים, זה אפילו מגוחך. בהסכם כתוב שההסתדרות היא צד בהסכם, והחברה היא צד בהסכם. והפועלים הם צד שלישי.

כך שאם היום אני ארצה — כמו שקרה לנו, למשל, באמצע הישיבה, שהוסרה החסות מאיתנו — אין שום אפשרות שנחזור לעבודה. פשוט, המעביד יאמר לנו: אני לא מכיר אתכם, קיבלתי אתכם עלידי ההסתדרות, ואתם חייבים לחזור לעבודה, רק דרך ההסתדרות.

צלנו נוצרה בעייה שבשלב מסויים, כך יש לי הרושם, יצאה ההסתדרות מתפקידה. הם פשוט הרימו ידיים ונתנו לכל גורם אחר לשבור את השביתה. נשאלת באמת השאלה: או בשביל מה באמת צריך הסתדרות? איך זה ירוחם משל, שהוא נציג הפועלים בארץ, כאשר יש בעייה הוא מרים את הידיים ונותן לגורמים אחרים,

לוי: למאיר לנסקי יש הרבה מה ללמוד מההסתדרות...

כמו המישטרה, לטפל בה? לאן הגענו בארץ, כאשר ירוחם משל איננו יכול לטפל בעניות הפועלים, ומניח את זה למישטרה? **אורי אבנרי:** משה לוי קראתי כבר בעיתון הצהר רות פחות עדינות מאלו של קצוץ. נשמע מה יש לך לומר. **משה לוי:** האמת היא שלי קצת קשה לענות בקצרה על הנושא הזה. ההסתדרות פשוט לא משתלבת בנוף הדמוקרטי. ואני רוצה להסביר למה. לא מתוך זה שיש לי שינאה פאתולוגית להסתדרות. שאני לא מכחיש אותה אפילו. אבל יש עובדות שפשוט לא ניתנות להכחשה. כמו למשל, עובדה מאוד-מאוד פשוטה:

משל רחח אכעס ואמר: את הבחור הזה אנחנו חייבים לגאור!

להקשיב לכל מה שנאמר. ואני אמרתי להם במפורש, שתפקידו הוא למסור דו"ח למוסדות ההסתדרות, בדיוק מה מדברים האנשים. וכך זה באמת היה. האמת היא שאני השתמשתי גם בביטויים חריפים קצת. אני אמרתי שזה מאפיה, ואמרתי שללנסקי יש הרבה הרבה מה ללמוד. הוא צריך לעבור קורס בבית ברל, ולא בקובה. פה זה, בפירוש, לדעתי, מאפיה חוקית. את בתיהדין-לעבודה יצרו, בפירוש, כדי להקל את העבודה הזאת. זה הולך בדיבכד, הבריטים, בפירוש, נדהמו. הם שאלו שוב ושוב, את זה מההסתדרות: זה נכון שיש לכם מיפעלים? שאתם מעבידים? הבחור גימגם, וביקש ממני בעברית, ככה בשקט: "שמע, מוישה, אולי לא נכבס את הכביסה שלנו לעיני